

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1381/2013,
annettu 17 päivänä joulukuuta 2013,
perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelman perustamisesta kaudelle 2014–2020
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 19 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 2 kohdan, 114 artiklan, 168 artiklan, 169 artiklan ja 197 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin perustavina arvoina ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo. Yksilöillä on unionissa Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa (SEUT) ja Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa (SEU) heille annetut oikeudet. Lisäksi Euroopan unionin perusoikeuskirja, jäljempänä 'perusoikeuskirja', josta tuli Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä oikeudellisesti sitova kaikkialla unionissa, kattaa ne perusoikeudet ja -vapaudet, joihin yksilöillä on oikeus unionissa. Näitä oikeuksia olisi edistettävä ja suojeltava. Näiden oikeuksien, samoin kuin niistä kansainvälisistä yleissopimuksista, joihin unioni on liittynyt, kuten Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, johtuvien oikeuksien täysimääräinen käyttö olisi taattava, ja siltä olisi poistettava kaikki esteet. Lisäksi nämä oikeudet tuovat mukanaan vastuita ja velvollisuuksia sekä muita ihmisiä että koko ihmiskuntaa ja tulevia sukupolvia kohtaan.

⁽¹⁾ EUVL C 191, 29.6.2012, s. 108.

⁽²⁾ EUVL C 277, 13.9.2012, s. 43.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 11. joulukuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 16. joulukuuta 2013.

(2) Tukholman ohjelmassa ⁽⁴⁾ Eurooppa-neuvosto vahvisti pitävänsä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen kehittämistä ensisijaisen tärkeänä ja täsmensi, että ohjelman poliittisiin prioriteetteihin kuuluu oikeuksien Euroopan toteuttaminen. Rahoituksen myöntäminen mainittiin yhtenä Tukholman ohjelman poliittisten prioriteettien onnistuneen täytäntöönpanon merkittävänä työvälineenä. Perussopimuksissa ja Tukholman ohjelmassa asetetut kunnianhimoiset tavoitteet olisi saavutettava muun muassa perustamalla kaudeksi 2014–2020 joustava ja tehokas perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelma, jäljempänä 'ohjelma', jonka olisi helpotettava suunnittelua ja täytäntöönpanoa. Ohjelman yleisiä ja erityisiä tavoitteita olisi tulkittava Eurooppa-neuvoston määrittelemiä asiaan liittyvien strategisten suuntaviivojen mukaisesti.

(3) Komission Eurooppa 2020 -strategiasta 3 päivänä maaliskuuta 2010 antamassa tiedonannossa esitetään älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia. Yksilöiden oikeuksien tukeminen ja edistäminen unionissa, syrjintään ja epätasa-arvoon puuttuminen sekä unionin kansalaisuuden edistäminen tukevat Eurooppa 2020 -strategian erityistavoitteiden ja lippulaivahankkeiden eteenpäin viemistä.

(4) Syrjintäkielto on yksi unionin perusperiaatteista. SEUT 19 artiklassa määrätään toimista sukupuoleen, rotuun, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiseksi. Syrjintäkielto sisältyy myös perusoikeuskirjan 21 artiklaan, jota olisi sovellettava perusoikeuskirjan 51 artiklassa asetetuissa rajoissa ja kyseisen artiklan mukaisesti. Eri syrjintämuotojen erityispiirteet olisi otettava huomioon, ja yhdestä tai useammasta syystä johtuvan syrjinnän estämiseksi ja torjumiseksi olisi suunniteltava asianmukaisia toimia.

(5) Ohjelma olisi toteutettava tavalla, joka tehostaa muita samoihin tavoitteisiin tähtäviä unionin toimia, joita ovat erityisesti toimet, joita tarkoitetaan komission 5 päivänä huhtikuuta 2011 antamassa tiedonannossa "EU:n kehys romanien integraatiota edistäville kansallisille strategioille vuoteen 2020 saakka" ⁽⁵⁾ ja EU:n puitekehyksestä vuoteen 2020 ulottuville romanien integraatiota edistäville kansallisille strategioille 19 päivänä toukokuuta 2011 annetuissa neuvoston päätelmissä, joissa jäsenvaltioita kehoitetaan puuttumaan romanien yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen syrjäytymiseen jatkamalla valtavirtaistamista neljällä eri alalla, eli koulutuksessa, työllisyydessä, terveydenhuollossa ja asumisessa, sekä varmistamalla, että romaneja ei syrjitä vaan heidän perusoikeutensa tunnustetaan yhtäläisesti, ja toteuttamaan toimenpiteitä erottelun poistamiseksi siltä, missä sitä esiintyy, erityisesti koulutuksen ja asumisen alalla.

⁽⁴⁾ EUVL C 115, 4.5.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL C 258, 2.9.2011, s. 6.

- (6) Rasismilla, muukalaisvihalla, homofobiolla ja muunlaisella suvaitsemattomuudella rikotaan suoraan vapauden, demokratian sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen ja oikeusvaltion periaatteita, joille unioni perustuu ja jotka ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille. Näiden ilmiöiden torjuminen on näin ollen jatkuva tavoite, joka edellyttää koordinoituja toimia, muun muassa rahoituksen myöntämistä. Näihin ilmiöihin kuuluvat muun muassa julkinen yllyttäminen väkivaltaan tai vihaan, joka kohdistuu ihmisryhmään tai tällaisen ryhmän jäsenelle, sekä muut rikokset, joiden taustalla on rasistisia tarkoituksia, muukalaisvihaa tai homofobiaa. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota myös kaikenlaisen väkivallan, vihan, erottelun ja leimaamisen ennalta ehkäisemiseen ja torjuntaan sekä kiusaamisen, ahdistelun ja suvaitsemattoman kohtelun torjuntaan esimerkiksi julkishallinnossa, poliisitoimissa, oikeuslaitoksessa, koulussa ja työpaikalla.
- (7) Naisten ja miesten tasa-arvo on yksi unionin perusarvoista. Naisten ja miesten epätasa-arvoinen kohtelu loukkaa perusoikeuksia. Lisäksi naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen auttaa myös osaltaan saavuttamaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet. Tavoite edistää naisten ja miesten tasa-arvoa olisi toteutettava tavalla, joka tehostaa muita samoihin tavoitteisiin tähtäviä unionin tai jäsenvaltioiden toimia, joita ovat erityisesti toimet, joita tarkoitetaan Euroopan tasa-arvosopimuksessa vuosiksi 2011–2020.
- (8) Sukupuoleen perustuvaan syrjintään sisältyy Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti myös syrjintä, joka perustuu asianomaisen sukupuolen korjaukseen. Myös unionin oikeuden ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kehitys olisi otettava huomioon tämän ohjelman täytäntöönpanossa, kun on kyse muista sukupuoleen liittyvistä näkökohdista, esimerkiksi sukupuoli-identiteetistä.
- (9) Oikeus tulla kohdelluksi ihmisarvoisesti työpaikalla ja yleensä yhteiskunnassa on näiden unionin perusarvojen ilmentymä, ja tarvitaan koordinoitua toimintaa, jotta työmarkkinoiden suhteen voidaan toteuttaa kohdennettuja toimia. Tästä syystä sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden alalla toteutettaviin toimiin kuuluu naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen sekä syrjinnän torjuminen työpaikalla ja työmarkkinoilla.
- (10) Lapsiin, nuoriin ja naisiin sekä muihin riskiryhmiin kohdistuva väkivalta kaikissa muodoissaan on loukkaus perusoikeuksia vastaan ja muodostaa vakavan terveysuhkan. Tällaista väkivaltaa esiintyy kaikkialla unionissa ja sillä on vakavia seurauksia uhrien fyysiselle terveydelle ja mielen-terveydelle sekä koko yhteiskunnalle. Siihen puuttuminen ja uhrien suojeleminen edellyttävät voimakasta poliittista tahtoa ja koordinoituja toimia, joiden lähtökohdista ovat Daphne-ohjelmien⁽¹⁾ menetelmät ja tulokset. Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuminen edistää myös naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Koska Daphne-rahoitus, joka aloitettiin vuonna 1997, on tuottanut hyviä tuloksia, eli se on saavuttanut suosiota sidosryhmien keskuudessa (viranomaiset, akateemiset oppilaitokset ja valtioista riippumattomat järjestöt) ja rahoitetut hankkeet ovat olleet tehokkaita, on tärkeää, että ohjelmaa toteutettaessa säilytetään Daphne-nimi, kun on kyse erityistavoitteesta, jolla pyritään ehkäisemään ja torjumaan lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, jotta Daphne-ohjelmien näkyvyys säilyisi mahdollisimman hyvin.
- (11) SEU 3 artiklan 3 kohdassa unioni velvoitetaan edistämään lapsen oikeuksien suojelua syrjintää torjuen. Lapsset ovat haavoittuvassa asemassa, etenkin jos he ovat köyhiä, syrjäytyneitä tai vammaisia tai jos muut erityiset olosuhteet asettavat heidät alttiiksi laiminlyöntien, sieppausten ja katoamisten kaltaisille vaaroille. Olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla edistetään lapsen oikeuksia ja suojelemaan lapsia vahingonteoilta ja väkivallalta, jotka vaarantavat heidän fyysisen ja mielenterveytensä ja loukkaavat heidän oikeuttaan kehitykseen, suojelemaan ja ihmisarvoon.
- (12) Henkilötietoja olisi myös vastaisuudessa suojeltava tehokkaasti jatkuvan teknologisen kehityksen ja globalisaation edetessä. Tietosuojaa koskevaa unionin lainsäädäntökehystä olisi sovellettava tehokkaasti ja johdonmukaisesti kaikkialla unionissa. Tätä varten unionin olisi voitava tukea jäsenvaltioiden pyrkimyksiä panna tämä lainsäädäntökehys täytäntöön. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä siihen, että henkilöt voivat käyttää oikeuksiaan tehokkaasti.
- (13) Kansalaisten olisi oltava tietoisempia oikeuksista, joita heillä on unionin kansalaisuuden myötä, varsinkin oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti unionin alueella, oikeudesta äänestää ja asettua ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa ja kunnallisvaaleissa asuinjäsenvaltiossaan samoin edellytyksin kuin kyseisen valtion kansalaiset, oikeudesta esittää vetoomuksia Euroopan parlamentille millä tahansa perussopimusten kielellä, oikeudesta tehdä kansalaisaloitteita ja oikeudesta tehdä kanteluita Euroopan oikeusasiamiehelle toimielinten toiminnassa ilmenneistä epäkohdista, ja heidän olisi voitava

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 293/2000/EY, tehty 24 päivänä tammikuuta 2000, lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseviä torjuntatoimenpiteitä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (Daphne-ohjelma) (vuosiksi 2000–2003) (EYVL L 34, 9.2.2000, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 803/2004/EY, tehty 21 päivänä huhtikuuta 2004, lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemistä ja torjuntaa sekä väkivallan uhrien ja riskiryhmien suojelemista koskevan yhteisön toimintaohjelman hyväksymisestä (vuosiksi 2004–2008) (Daphne II-ohjelma) (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 779/2007/EY, tehty 20 päivänä kesäkuuta 2007, lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemistä ja torjuntaa sekä väkivallan uhrien ja riskiryhmien suojelemista koskevan erityisohjelman (Daphne III -ohjelma) perustamisesta vuosiksi 2007–2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioden yleisohjelmaa (EUVL L 173, 3.7.2007, s. 19).

käyttää näitä oikeuksia. Kansalaisten kannustaminen osallistumaan aktiivisemmin demokratian toteutumiseen unionin tasolla auttaa lujittamaan Euroopan kansalaisyhteiskuntaa ja edistää eurooppalaisen identiteetin kehittymistä. Kansalaisten olisi voitava asua, matkustaa, opiskella, työskennellä ja tehdä vapaaehtoistyötä toisessa jäsenvaltiossa, ja heidän olisi voitava luottaa siihen, että he voivat nauttia samoista oikeuksista täysimääräisesti ja että heidän oikeuksiaan suojataan ilman syrjintää riippumatta siitä, missä he oleskelevat unionin alueella.

- (14) Sisämarkkinoilla kuluttajina tai yrittäjinä toimivien yksilöiden olisi voitava käyttää unionin oikeuteen perustuvia oikeuksiaan valtionrajat ylittävissä yhteyksissä.
- (15) SEUT 8 ja 10 artiklan mukaisesti ohjelman kaikissa toimissa olisi tuettava sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden tavoitteiden valtavirtaistamista. Toimia olisi seurattava ja arvioitava säännöllisesti, jotta voidaan tehdä arvio siitä, miten sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys on otettu huomioon ohjelman toiminna.
- (16) Kokemus unionin tasolla toteutetuista toimista on osoittanut, että ohjelman tavoitteiden saavuttaminen käytännössä edellyttää erilaisten ohjauskeinojen, kuten säästöjen, poliittisten aloitteiden ja rahoituksen, yhdistämistä. Rahoitus on merkittävä lainsäädäntötoimia täydentävä väline.
- (17) Sen lisäksi, että ohjelmasta rahoitetuilla toimilla on tuensaajille todellista arvoa, niiden avulla voidaan löytää perusteita päätöksenteon parantamiseksi kansallisesti ja unionin tasolla. Esimerkiksi Daphne-ohjelmat ovat mahdollistaneet tiedon ja hyvien käytäntöjen todellisen vaihdon kaikkien sidosryhmien kesken, myös jäsenvaltioiden kesken, lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisessä ja torjumisessa.
- (18) Komission 29 päivänä kesäkuuta 2011 antamassa tiedonannossa "Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio" korostetaan, että unionin myöntämä rahoitus on tarpeen järjeistää ja yksinkertaistaa. Erityisesti nykyinen talouskriisi huomioon ottaen on keskeisen tärkeää, että unionin varojen käyttö jäsennellään ja hallinnoidaan mahdollisimman huolellisesti. Rahoitusta voidaan huomattavasti yksinkertaistaa ja sen hallinnointia tehostaa vähentämällä ohjelmien lukumäärää ja järjeistämällä, yksinkertaistamalla ja yhdenmukaistamalla rahoitussääntöjä ja -menettelyjä.
- (19) Rahoituksen yksinkertaistamista, sen hallinnoinnin tehostamista ja helpompaa saatavuutta varten ohjelmalla olisi jatkettava ja kehitettävä toimia, joita on aiemmin toteutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1672/2006/EY⁽¹⁾ perustetun Progress-ohjelman osa-alue-

een 4 (Syrjinnän torjuminen ja monimuotoisuus) ja osaluueen 5 (Sukupuolten tasa-arvo), neuvoston päätöksellä 2007/252/EY⁽²⁾ perustettujen perusoikeuksia ja kansalaisuutta koskevien erityisohjelmien ja Daphne III -ohjelman pohjalta. Näiden ohjelmien väliarviointeihin kuuluu suosituksia, joilla pyritään ohjelmien täytäntöönpanon parantamiseen. Väliarviointien havainnot sekä vastaavien jälkiarviointien havainnot on otettava huomioon ohjelman täytäntöönpanossa.

- (20) Varojen optimaalisen käytön varmistamisen ja varainkäytön tehokkuuden parantamisen olisi oltava ohjaavana periaatteena pyrittäessä saavuttamaan ohjelmalle asetetut tavoitteet. Riittävä rahoitus olisi taattava, jotta voitaisiin tukea pyrkimyksiä luoda oikeuksien Eurooppa. On tärkeää varmistaa, että ohjelma pannaan täytäntöön mahdollisimman tehokkaasti ja käyttäjäläheisesti, kuitenkin niin, että samalla taataan oikeusvarmuus ja saatavuus kaikille osanottajille. Jotta kaikkien mahdollisten tuensaajien olisi helpompaa saada rahoitusta, hakumenettelyjä ja varainhoitoa koskevia vaatimuksia olisi myös yksinkertaistettava ja hallinnolliset rasitteet poistettava.
- (21) Komission 19 päivänä lokakuuta 2010 antamassa tiedonannossa "EU:n talousarvion kokonaistarkastelu" ja komission 29 päivänä kesäkuuta 2011 antamassa tiedonannossa "Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio" korostetaan, että on tärkeää keskittää rahoitus toimiin, joista saadaan selkeää eurooppalaista lisäarvoa, mikä tarkoittaa, että unionin toimilla voidaan saavuttaa lisäarvoa jäsenvaltioiden yksinään toteuttamiin toimiin verrattuna. Tämän asetuksen perusteella toteutettavilla toimilla olisi edistettävä unionin jäsenvaltioiden keskinäistä luottamusta lisäämällä rajatylittävää yhteistyötä ja verkostoitumista ja varmistamalla unionin oikeuden asianmukainen ja johdonmukainen soveltaminen. Rahoitustoimien olisi myös edistettävä sitä, että kaikki asianomaiset voivat perehtyä tehokkaammin unionin oikeuteen ja politiikkoihin, ja tarjottava vankka analyttinen perusta unionin oikeuden ja politiikkojen tukemiselle ja kehittämiselle ja siten edesautettava niiden toteuttamista ja asianmukaista täytäntöönpanoa. Unionin toimien ansiosta toimintaa voidaan toteuttaa johdonmukaisesti kaikkialla unionissa ja saavuttaa mittakaavaetuja. Unionilla on lisäksi jäsenvaltioita paremmat edellytykset puuttua rajatylittäviin tilanteisiin ja tarjota vastavuoroista oppimista varten eurooppalainen foorumi.
- (22) Valitessaan ohjelmasta rahoitettavia toimia komission olisi arvioitava ehdotukset ennalta määriteltujen kriteerien perusteella. Kriteerien olisi sisällettävä ehdotettujen toimien eurooppalaisen lisäarvon arvioiminen. Myös kansallisilla hankkeilla ja pienimuotoisilla hankkeilla voi olla eurooppalaista lisäarvoa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1672/2006/EY, tehty 24 päivänä lokakuuta 2006, työllisyyttä ja sosiaalista yhteisvastuuta koskevan yhteisön Progress-ohjelman perustamisesta (EUVL L 315, 15.11.2006, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 2007/252/EY, tehty 19 päivänä huhtikuuta 2007, perusoikeuksia ja kansalaisuutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007–2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa (EUVL L 110, 27.4.2007, s. 33).

- (23) Yleiseurooppalaista etua ohjelman kattamilla aloilla ajavia elimiä ja yhteisöjä olisi pidettävä keskeisinä toimijoina sikäli kuin ne ovat vaikuttaneet tai niiden odotetaan vaikuttavan huomattavalla tavalla tämän edun saavuttamiseen, ja niiden olisi saatava rahoitusta komission tämän asetuksen mukaisesti hyväksymissä vuosittaisissa työohjelmissä määriteltyjen menettelyjen ja kriteerien mukaisesti.
- (24) Yhdenmukaiset yhteiskunnalliset palvelut olisi tulkittava komission päätöksen N:o 116/2007/EY⁽¹⁾ 2 artiklan mukaisesti.
- (25) Ohjelmaan osallistuviin elimiin ja yhteisöihin olisi kulluttava kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia.
- (26) Tässä asetuksessa vahvistetaan koko ohjelman keston ajaksi ohjelman rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁽²⁾ 17 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (27) Sen varmistamiseksi, että ohjelma on riittävän joustava muuttuviin tarpeisiin ja niiden mukaisiin poliittisiin painopisteisiin reagoimiseksi, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvalan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tämän asetuksen liitteessä vahvistettujen prosenttiosuuksien muuttamista kunkin erityistavoiteryhmän osalta yli viidellä prosenttiyksiköllä. Sen arvioimiseksi, onko tarpeen antaa tällainen delegoitu säädös, kyseiset prosenttiosuudet olisi laskettava ohjelman koko keston ajaksi vahvistettujen rahoituspuitteiden perusteella eikä vuotuisten määrärahojen perusteella. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (28) Tämä asetus olisi pantava kaikilta osin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012⁽³⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus', mukaisesti. Mitä erityisesti tulee tuensaajien maksaman arvonlisäveron tukikelpoisuutta koskeviin edellytyksiin, arvonlisäveron tukikelpoisuus ei saisi määräytyä tuensaajien oikeudellisen aseman perusteella sellaisten toimien osalta, jotka yksityiset ja julkiset elimet ja yhteisöt voisivat toteuttaa samoin oikeudellisin edellytyksin. Kun otetaan huomioon tämän asetuksen piiriin kuuluvien tavoitteiden ja toimien erityinen luonne, ehdotuspyyntöissä olisi selvennettävä, että niiden toimien osalta, jotka sekä yksityiset että julkiset elimet ja yhteisöt voivat toteuttaa, julkisten elinten ja yhteisöjen maksama vähennyskelvoton arvonlisävero on tukikelpoinen siltä osin kuin se on maksettu sellaisten toimien kuten koulutus- tai tiedotustoimien täytäntöönpanoa varten, joita ei voida pitää julkisen vallan käyttönä. Tässä asetuksessa olisi lisäksi hyödynnettävä varainhoitoasetuksessa käyttöön otettuja yksinkertaistamisvälineitä. Lisäksi kriteerit, joiden perusteella rahoitusta saavat toimet valitaan, olisi määriteltävä siten, että käytettävissä olevat resurssit kohdennetaan toimiin, jotka voivat parhaiten edistää asetettujen toimintatavoitteiden saavuttamista.
- (29) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovalta hyväksyä vuotuiset työohjelmat. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽⁴⁾ mukaisesti.
- (30) Komission tämän asetuksen nojalla hyväksymissä vuotuisissa työohjelmissä olisi varmistettava varojen asianmukainen jakautuminen avustuksien ja julkisia hankintoja koskevien sopimusten välillä. Ohjelmalla olisi pääasiassa ohjattava varoja avustuksiin, huolehtien kuitenkin samalla hankintojen riittävästä rahoituksesta. Avustuksiin kohdennettävien vuotuisten menojen vähimmäisprosenttiosuus olisi vahvistettava vuotuisissa työohjelmissä, ja sen tulisi olla vähintään 65 prosenttia. Hankesuunnittelun ja sidosryhmien yhteisrahoituksen helpottamiseksi komission olisi vahvistettava ehdotuspyyntöille, hankkeiden valinnalle ja rahoituspäätöksille selkeä aikataulu.
- (31) Jotta voitaisiin varmistaa varojen tehokas kohdentaminen unionin yleisestä talousarviosta, olisi pyrittävä johdonmukaisuuteen, täydentävyyteen ja synergiaan toisiinsa läheisesti liittyvillä aloilla toteutettavissa rahoitusohjelmissä, joita ovat muun muassa tämä ohjelma ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1382/2013⁽⁵⁾ perustettu oikeusalan ohjelma, perustettu Kansalaisten Eurooppa-ohjelma, Euroopan parlamentin ja

⁽¹⁾ Komission päätös N:o 116/2007/EY, tehty 15 päivänä helmikuuta 2007, "116"-alkuisen kansallisen numerointialueen varaamisesta yhdenmukaisten yhteiskunnallisten palvelujen yhdenmukaisille puhelinnumeroille (EUVL L 49, 17.2.2007, s. 30).

⁽²⁾ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1382/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, oikeusalan ohjelman perustamisesta kaudelle 2014–2020 (Katso tämän virallisen lehden sivu 73).

neuvoston asetuksella (EU) N:o 1296/2013 ⁽¹⁾ perustettu työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskeva Euroopan unionin ohjelma sekä muut työllisyyttä ja sosiaalisiin sisäasioiden, terveyden ja kuluttajansuojan, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, nuorison ja urheilun, tietoyhteiskunnan ja laajentumisen alalla perustetut ohjelmat, erityisesti liittymistä valmistelevalle tukiväline (IPA II) sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastot, joita koskevat yhteiset säännökset on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1303/2013 ⁽²⁾.

- (32) Komission olisi varmistettava yleinen johdonmukaisuus, täydentävyys ja synergia unionin elinten ja laitosten kuten Euroopan tasa-arvoinstituutin ja unionin perusoikeusviraston toimien kanssa, ja sen olisi arvioitava muiden kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden työtä ohjelman piiriin kuuluvilla aloilla.
- (33) Unionin taloudellisia etuja olisi menojen hallinnoinnin kaikissa vaiheissa suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ehkäiseminen, havaitseminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja tarvittaessa hallinnollisten ja taloudellisten seuraamusten määrääminen varainhoitoasetuksen mukaisesti.
- (34) Moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattamiseksi tässä asetuksessa olisi säädettävä sen tuloksellisuuden arviointia varten tarvittavista välineistä. Tätä varten siinä olisi määriteltävä yleistavoite ja erityistavoitteet. Erityistavoitteiden saavuttamisen mittaamista varten olisi laadittava konkreettisia ja määrällisesti ilmaistavissa olevia indikaattoreita, joiden olisi oltava voimassa koko ohjelmakauden ajan. Komission olisi toimitettava vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle seurantakertomus, jonka olisi perustuttava muun muassa tässä asetuksessa säädettyihin indikaattoreihin ja jossa olisi annettava tietoa käytettävissä olevien varojen käytöstä.
- (35) Komission olisi otettava ohjelman täytäntöönpanon yhteydessä huomioon varojen oikeudenmukainen maantieteellinen jakautuminen ja annettava tukea niille jäsenvaltioille, joissa rahoitettuja toimia on suhteellisen vähän. Lisäksi komission olisi otettava ohjelman täytäntöönpanossa huomioon, onko joissain jäsenvaltioissa syytä toteuttaa kansainvälisesti tunnustettujen indeksien tai valvon-

taelinten mukaan toimia, jotta ohjelman tavoitteiden tehokas saavuttaminen voidaan varmistaa, ja sen olisi tuettava jäsenvaltioiden tai kansalaisyhteiskunnan toimia näillä aloilla.

- (36) Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 ⁽³⁾, jäljempänä 'soveltamissäännöt', 180 artiklan 1 kohdan I alakohdan mukaisesti avustussopimuksissa olisi määriteltävä unionin rahoituksen näkyvyyttä koskevat säännökset lukuun ottamatta asianmukaisesti perustettuja tapauksia, joissa julkistaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista.
- (37) Varainhoitoasetuksen 35 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä sen soveltamissääntöjen 21 artiklan mukaisesti komission olisi asetettava asianmukaisella tavalla ja ajoissa saataville tiedot varojen saajista sekä unionin yleisestä talousarviosta rahoitettujen toimenpiteiden luonteesta ja tarkoituksesta. Nämä tiedot olisi asetettava saataville noudattaen asianmukaisesti luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevia vaatimuksia, erityisesti henkilötietojen suojaa.
- (38) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on sellaisen alueen edelleen kehittäminen, missä edistetään, suojellaan ja tosiasiallisesti toteutetaan SEU:ssa, SEUT:ssa ja perusoikeuskirjassa sekä sellaisissa kansainvälisissä ihmisoikeusyleissopimuksissa, joihin unioni on liittynyt, vahvistettua tasa-arvoa ja yksilön oikeuksia, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (39) Jotta varmistetaan päätöksen N:o 1672/2006/EY osa-alueiden 4 ja 5 sekä päätöksen 2007/252/EY ja päätöksen N:o 779/2007/EY perusteella aiemmin rahoitettujen toimien rahoituksen jatkuvuus, tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Ohjelman perustaminen ja kesto

1. Tällä asetuksella perustetaan perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelma, jäljempänä 'ohjelma'.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1296/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevasta Euroopan unionin ohjelmasta ("EaSI-ohjelma") ja eurooppalaisen työllisyyttä ja sosiaalista osallisuutta koskevan Progress-mikrorahoitusjärjestelyn perustamisesta annetun päätöksen N:o 283/2010/EU muuttamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 238).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽³⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

2. Ohjelma kattaa kauden, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2014 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020.

2 artikla

Eurooppalainen lisäarvo

1. Ohjelmasta rahoitetaan toimia, joilla on eurooppalaista lisäarvoa. Tätä varten komissio varmistaa, että rahoitettavaksi valittujen toimien on tarkoitus tuottaa tuloksia, joilla on eurooppalaista lisäarvoa.

2. Toimien, myös pienimuotoisten ja kansallisten toimien, eurooppalaista lisäarvoa arvioidaan seuraavanlaisten kriteerien perusteella: niiden merkitys unionin oikeuden johdonmukaiselle täytäntöönpanolle ja sille, että tästä oikeudesta johtuvista oikeuksista ollaan laajasti tietoisia, niiden mahdollisuudet parantaa keskinäistä luottamusta jäsenvaltioiden välillä ja rajatylittävää yhteistyötä, niiden kansainvälinen vaikutus, niiden panos parhaiden käytäntöjen laatimiseen ja levitykseen tai niiden mahdollisuudet osaltaan edistää sellaisten vähimmäisnormien, käytännön välineiden ja ratkaisujen luomista, joilla tartutaan rajatylittäviin tai unioninlaajuisiin haasteisiin.

3 artikla

Yleistavoite

Ohjelman yleistavoitteena on tukea 4 artiklan mukaisesti sellaisen alueen edelleen kehittämistä, missä edistetään, suojellaan ja tosiasiallisesti toteutetaan SEU:ssa, SEUT:ssa, perusoikeuskirjassa ja sellaisissa kansainvälisissä ihmisoikeusyleissopimuksissa, joihin unioni on liittynyt, vahvistettua tasa-arvoa ja yksilön oikeuksia.

4 artikla

Erityistavoitteet

1. Edellä 3 artiklassa vahvistetun yleistavoitteen saavuttamiseksi ohjelmalla on seuraavat erityistavoitteet:

- a) edistää sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjintäkiellon periaatteen tehokasta toteuttamista sekä kunnioittaa syrjintäkiellon periaatetta, joka koskee perusoikeuskirjan 21 artiklassa lueteltujen perusteiden nojalla tapahtuvaa syrjintää;
- b) ehkäistä ja torjua rasismia, muukalaisvihaa, homofobiaa ja muita suvaitsemattomuuden muotoja;
- c) edistää ja suojella vammaisten henkilöiden oikeuksia;
- d) edistää naisten ja miesten tasa-arvoa ja edistää sen valtavirtaistamista;

- e) ehkäistä ja torjua kaikenlaista väkivaltaa, joka kohdistuu lapsiin, nuoriin ja naisiin, sekä väkivaltaa, joka kohdistuu muihin riskiryhmiin, erityisesti lähipiirissään väkivallalle altistuviin riskiryhmiin, ja suojella tällaisen väkivallan uhreja;
- f) edistää ja suojella lapsen oikeuksia;
- g) edistää yksityiselämän ja henkilötietojen mahdollisimman korkeatasoisen suojan varmistamista;
- h) edistää ja parantaa unionin kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien käyttöä;
- i) auttaa yksilöitä käyttämään unionin oikeuteen perustuvia oikeuksiaan kuluttajina tai yrittäjinä sisämarkkinoilla, kuluttajaohjelmasta rahoitetut hankkeet huomioon ottaen.

2. Ohjelman erityistavoitteisiin pyritään erityisesti seuraavin keinoin:

- a) vahvistetaan tietoisuutta ja tietämystä unionin oikeudesta ja politiikoista sekä oikeuksista, arvoista ja periaatteista, joille unioni perustuu;
- b) tuetaan unionin oikeuden välineiden ja unionin politiikkojen tehokasta, kattavaa ja johdonmukaista täytäntöönpanoa ja soveltamista jäsenvaltioissa sekä niiden seuranta ja arviointia;
- c) edistetään rajat ylittävää yhteistyötä, parannetaan keskinäistä tuntemusta ja vahvistetaan keskinäistä luottamusta kaikkien sidosryhmien kesken;
- d) parannetaan niiden mahdollisten esteiden tuntemusta ja ymmärtämystä, jotka saattavat vaikuttaa SEU:ssa, SEUT:ssa, perusoikeuskirjassa, niissä kansainvälisissä yleissopimuksissa, joihin unioni on liittynyt, ja unionin johdetussa oikeudessa taattujen oikeuksien ja periaatteiden käyttöön.

5 artikla

Erityyppiset toimet

1. Ohjelmasta rahoitetaan muun muassa seuraaventyypisiä toimia:

- a) analyttiset toiminnot, kuten tietojen keruu ja tilastojen laatiminen; yhteisten menetelmien ja tarvittaessa indikaattoreiden tai vertailuarvojen kehittäminen; tutkimukset, selvitykset, analyysit ja mielipidemittaukset; arvioinnit; oppaiden, raporttien ja koulutusmateriaalin laatiminen ja julkaiseminen; työpajat, seminaarit, asiantuntijakokoukset ja konferenssit;
- b) koulutustoiminta, esimerkiksi henkilöstövaihto, työpajat, seminaarit, kouluttajien koulutustapahtumat sekä verkko-opinnot välineiden tai muiden koulutusmateriaalien kehittämisen;

- c) vastavuoroinen oppiminen, yhteistyö, valistus- ja tiedonlevittämis-toimet, esimerkiksi hyvien käytänteiden, innovatiivisten toimintatapojen ja kokemusten yksilöinti ja vaihto; vertaisarviointien ja vastavuoroinen oppimisen organisointi; konferenssien, seminaarien ja tiedotuskampanjoiden järjestäminen, mukaan lukien verkkoviestimissä; tiedottaminen, mukaan lukien toimielinten viestintä ohjelman tavoitteisiin liittyvistä unionin poliittisista painopisteistä; ohjelmaa ja sen tuloksia koskevan tiedon levittämiseen tarkoitettua aineiston kokoaminen ja julkaiseminen; tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävien tietojärjestelmien ja -välineiden kehittäminen, käyttö ja ylläpito;
- d) sellaisten keskeisten toimijoiden tukeminen, joiden toiminta edistää ohjelman tavoitteiden toteuttamista, kuten valtioista riippumattomien järjestöjen tukeminen pantaessa täytäntöön toimia, joilla on eurooppalaista lisäarvoa; keskeisten eurooppalaisten toimijoiden, Euroopan tason verkostojen ja yhdenmukaisten yhteiskunnallisten palveluiden tukeminen; jäsenvaltioiden tukeminen unionin oikeuden ja politiikkojen täytäntöönpanossa; ja asiantuntijaelinten ja -yhteisöjen, keskus-, alue- ja paikallisviranomaisten sekä valtioista riippumattomien järjestöjen verkottumistomien tukeminen Euroopan tasolla, mukaan lukien tukeminen toimikohtaisilla avustuksilla tai toiminta-avustuksilla.

2. Mahdollisimman laajojen piirien tavoittamiseksi tuensaa-jien olisi kannustettava asiaankuuluvien kohderyhmien osallistumista ohjelmasta rahoitettaviin toimiin.

6 artikla

Osallistuminen

1. Ohjelmaan voivat osallistua kaikki elimet ja yhteisöt, jotka ovat laillisesti sijoittautuneet:
- a) jäsenvaltioihin;
- b) Euroopan vapaakauppajärjestön (EFTA) niihin maihin, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolia, kyseisen sopimuksen mukaisesti;
- c) ehdokasmaihin, mahdollisiin ehdokasmaihin ja unioniin liit-tyviin maihin, niiden yleisten periaatteiden, edellytysten ja sääntöjen mukaisesti, joista määrätään näiden maiden kanssa unionin ohjelmiin osallistumisesta tehdyissä puitesopimuksis-sa, assosiaationeuvoston päätöksissä tai samankaltaisissa so-pimuksissa.

2. Voittoa tavoittelevat elimet ja yhteisöt voivat osallistua ohjelmaan ainoastaan yhdessä voittoa tavoittelemattomien tai julkisten järjestöjen kanssa.

3. Muihin kuin 1 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti ohjel-maan osallistuviin kolmansiin maihin, erityisesti Euroopan naa-

puruuspolitiikan piiriin kuuluviin maihin, laillisesti sijoittautu-neet elimet ja yhteisöt voivat osallistua ohjelman perusteella toteutettaviin toimiin omalla kustannuksellaan, jos se on kyseis-ten toimien kannalta tarkoituksenmukaista.

4. Komissio voi tehdä yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen kanssa asianomaisessa vuotuisessa työohjelmassa määritettyjen edellytysten mukaisesti. Ohjelmaan voivat osallistua sen sovelta-misaloilla toimivat kansainväliset järjestöt varainhoitoasetuksen ja asianomaisen vuotuisen työohjelman mukaisesti.

7 artikla

Budjetti

1. Rahoituspuitteet ohjelman toteuttamiseksi kaudella 2014–2020 ovat 439 473 000 euroa.

2. Ohjelman määrärahoista voidaan kattaa myös valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimista aiheutuvat menot, jotka ovat tarpeen ohjelman hallinnoimiseksi ja sen ta-voitteiden saavuttamisen arvioimiseksi. Määrärahat voivat kattaa menoja, jotka koskevat tarvittavia tutkimuksia, asiantuntijatapaa-misia, sekä tiedotus- ja viestintätoimia, mukaan lukien toimi-elinten viestintä tämän asetuksen yleistavoitteisiin liittyvistä unionin poliittisista painopisteistä, sekä tietojen käsittelyyn ja vaihtamiseen tarkoitettuihin tietotekniikkaverkostoihin liittyviä menoja ja muita teknisen ja hallinnollisen avun menoja, jotka ovat tarpeen komission hallinnoidessa ohjelmaa.

3. Euroopan parlamentti ja neuvosto myöntävät vuotuiset määrärahat neuvoston asetuksella (EU, Euratom) N:o 1311/2013⁽¹⁾ perustetun monivuotisen rahoituskehysten ra-joissa.

4. Ohjelman rahoituspuitteiden sisällä määrät kohdennetaan liitteessä kunkin erityistavoiteryhmän osalta vahvistettujen pro-senttiosuuksien mukaisesti.

5. Komissio saa poiketa liitteessä vahvistetuista rahoituspuit-teiden kohdennetuista prosenttiosuuksista enintään viidellä pro-senttiyksiköllä kunkin erityistavoiteryhmän osalta. Jos tämän rajan ylittäminen osoittautuu tarpeelliseksi, siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 8 artiklan mukaisesti kunkin liitteessä olevan luvun muuttamiseksi yli 5 mutta enintään 10 prosenttiyksiköllä.

8 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle ohjelman keston ajaksi 7 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 7 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevan 7 artiklan 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

9 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio panee ohjelman täytäntöön varainhoitoasetuksen mukaisesti.
2. Ohjelman täytäntöönpanoa varten komissio hyväksyy vuotuiset työohjelmat täytäntöönpanosäädösten muodossa. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Kussakin vuotuisessa työohjelmassa pannaan täytäntöön ohjelman tavoitteet määrittelemällä
 - a) toteutettavat toimet 3 artiklassa ja 4 artiklan 1 kohdassa asetettujen yleis- ja erityistavoitteiden mukaisesti, mukaan lukien ohjeellinen rahoitusvarojen jako;
 - b) rahoitettavia ehdotuksia valittaessa sovellettavat keskeiset tukikelpoisuus-, valinta- ja ratkaisuperusteet varainhoitoasetuksen 84 artiklan ja sen soveltamissääntöjen 94 artiklan mukaisesti;
 - c) avustuksiin kohdennettävien vuotuisten menojen vähimmäisprosenttiosuus.
4. Rahoitustuen asianmukainen ja oikeudenmukainen jakautuminen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen erityistavoitteiden kattamien alojen välillä on varmistettava ottaen samalla huomioon 15 artiklassa mainituilla päätöksillä perustetuista vuosien 2007–2013 ohjelmista jo aiemmin kohdennetun rahoituksen taso. Päättyessään näiden alojen rahoituksesta vuosittaisten työ-

ohjelmien laatimisen yhteydessä komissio ottaa huomioon tarpeen säilyttää riittävä rahoitustaso sekä takaa toimien jatkuvuuden ja rahoituksen ennustettavuuden kaikilla 4 artiklan 1 kohdassa säädettyjen erityistavoitteiden kattamilla aloilla.

5. Ehdotuspyynnöt julkaistaan vuosittain.

10 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

11 artikla

Täydentävyys

1. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa yleisen johdonmukaisuuden, täydentävyyden ja synergiaedut muiden unionin välineiden kanssa, mukaan lukien muun muassa oikeusalan ohjelma, Kansalaisten Eurooppa -ohjelma, työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskeva Euroopan unionin ohjelma sekä muut työllisyys- ja sosiaaliasioiden, sisäasioiden, terveyden ja kuluttajansuojan, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, nuorison ja urheilun, tietoyhteiskunnan ja laajentumisen alalla perustetut ohjelmat, erityisesti liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA II) sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastot.
2. Komissio varmistaa myös yleisen johdonmukaisuuden, täydentävyyden ja synergiaedut niiden unionin elinten ja laitosten kanssa, jotka toimivat ohjelman tavoitteisiin kuuluvilla aloilla.
3. Ohjelmassa voidaan käyttää muiden unionin välineiden ja erityisesti oikeusalan ohjelman kanssa yhteisiä resursseja, jotta voidaan toteuttaa toimia, jotka vastaavat molempien ohjelmien tavoitteita. Ohjelmasta rahoitetuille toimille voidaan myöntää rahoitusta myös oikeusalan ohjelmasta, kunhan sillä ei kateta samoja kustannuksia.

12 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio varmistaa asianmukaisin toimenpitein, että ohjelman mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä soveltuvin osin käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia.

2. Komissiolla tai sen edustajilla sekä tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien unionilta tämän ohjelman mukaisesti rahoitusta saaneiden tuensaajien, toimeksisaajien ja alihankkijoiden osalta sekä asiakirjoihin perustuvia että paikalla suoritettavia tarkastuksia.

3. Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi suorittaa tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ⁽¹⁾ sekä neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ säännösten ja menettelyjen mukaisesti sen osoittamiseksi, onko kyse avustussopimukseen tai -päättökseen taikka ohjelmasta rahoitettuun sopimukseen liittyvästä petoksesta, lahjonnasta tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta muusta laittomasta toiminnasta.

4. Tämän ohjelman täytäntöönpanosta seurauksena kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtyjen yhteistyösopimusten, avustussopimusten, avustuspäätösten ja sopimusten on sisällettävä määräykset, joissa komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille annetaan nimenomaisesti valtuudet tehdä 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia ja tutkimuksia kukin oman toimivaltansa mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainittujen kohtien soveltamista.

13 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio seuraa ohjelmaa vuosittain voidakseen tarkkailla sen nojalla toteutettujen toimien täytäntöönpanoa ja 4 artiklassa säädettyjen erityistavoitteiden saavuttamista. Seurannan avulla on myös mahdollista arvioida, miten sukupuolten tasa-arvoa, syrjintäkieltoa ja lastensuojelua koskevat kysymykset on otettu huomioon ohjelman toiminna.

2. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle:

- a) vuotuisen seurantakertomuksen, joka perustuu 14 artiklan 2 kohdassa säädettyihin indikaattoreihin ja käytettävissä olevien varojen käyttöön;
- b) väliarviointikertomuksen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018;
- c) jälkiarviointikertomuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021.

3. Väliarviointikertomuksessa arvioidaan ohjelmien tavoitteiden saavuttamista, resurssien käytön tehokkuutta ja ohjelmasta

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

Euroopan tasolla saatavaa lisäarvoa, jotta voidaan päättää, jatkaanko rahoitusta ohjelman soveltamisalalla vai olisiko sitä muutettava tai olisiko se keskeytettävä vuoden 2020 jälkeen. Lisäksi kertomuksessa käsitellään ohjelman mahdollista yksinkertaistamista, sen sisäistä ja ulkoista johdonmukaisuutta sekä kaikkien tavoitteiden ja toimien jatkuvaa merkityksellisyttä. Siinä otetaan huomioon 15 artiklassa tarkoitetuilla päätöksillä perustettujen aiempien, vuosia 2007–2013 koskevien ohjelmien jälkiarviointien tulokset.

4. Jälkiarviointikertomuksessa arvioidaan ohjelman pitkän aikavälin vaikutuksia ja sen vaikutusten kestävyttä, jotta ne voidaan ottaa huomioon tehtäessä päätöstä seuraavasta ohjelmasta.

14 artikla

Indikaattorit

1. Edellä olevan 13 artiklan mukaisesti tämän artiklan 2 kohdassa säädettyjen indikaattorien pohjalta seurataan ja arvioidaan, missä määrin kukin 4 artiklassa säädettyistä ohjelman erityistavoitteista on saavutettu 5 artiklan mukaisten toimien avulla. Indikaattoreita verrataan ennakolta määriteltyihin lähtöarvoihin, jotka kuvaavat ennen täytäntöönpanoa vallinnutta tilannetta. Indikaattorit on tapauksen mukaan eriteltävä muun muassa sukupuolen, iän ja vammaisuuden perusteella.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin indikaattoreihin kuuluvat muun muassa seuraavat:

- a) ohjelmasta rahoitetuilla valistustoimilla saavutettujen kohde-ryhmään kuuluvien henkilöiden lukumäärä ja prosenttiosuus;
- b) niiden sidosryhmien määrä, jotka ovat osallistuneet muun muassa ohjelmasta rahoitetuihin koulutustoimintaan, vaihtoihin, opintokäynteihin, työpajoihin ja seminaareihin;
- c) unionin oikeutta ja politiikkoja sekä tapauksen mukaan unionin perustana olevia oikeuksia, arvoja ja periaatteita koskevan tiedon lisääntyminen ohjelmasta rahoitetuihin toimiin osallistuvien ryhmien keskuudessa verrattuna koko kohde-ryhmään;
- d) rajatylittävän yhteistyön piiriin kuuluvien tapausten, toimien ja tuotosten lukumäärä;
- e) osallistujien arvio toimista, joihin he ovat osallistuneet, ja niiden (odotetusta) kestävydestä;
- f) ohjelmasta rahoitettujen toimien maantieteellinen kattavuus;

g) kuhunkin erityistavoitteeseen liittyvien hakemusten ja avustusten määrä;

h) hakijoiden kunkin erityistavoitteen osalta pyytämän ja sille myönnetyn rahoituksen määrä.

3. Edellä 2 kohdassa säädettyjen indikaattorien lisäksi ohjelman väliarviointikertomuksessa ja jälkiarviointikertomuksessa arvioidaan muun muassa seuraavia:

a) ohjelman eurooppalainen lisäarvo, mukaan lukien ohjelman toimien arviointi suhteessa kansallisella tai Euroopan tasolla kehitettyihin vastaaviin aloitteisiin, joita ei tueta unionin rahoituksella, ja niiden (odotetut) tulokset sekä unionin rahoituksen edut ja/tai haitat verrattuna tämäntyyppisten toimien kansalliseen rahoitukseen;

b) rahoituksen taso suhteessa saavutettuihin tuloksiin (tehokuus);

c) mahdolliset hallinnolliset, organisatoriset ja/tai rakenteelliset esteet, jotka vaikeuttavat ohjelman sujuvampaa, vaikuttavam-

paa ja tehokkaampaa täytäntöönpanoa (mahdollinen yksinkertaistaminen).

15 artikla

Siirtymätoimenpiteet

Toimet, jotka on käynnistetty päätöksen N:o 1672/2006/EY osa-alueen 4 "syrjinnän torjuminen ja monimuotoisuus" ja osa-alueen 5 "sukupuolten tasa-arvo", päätöksen 2007/252/EY tai päätöksen N:o 779/2007/EY perusteella, kuuluvat edelleen kyseisten päätösten soveltamisalaan toimien päättämiseen asti. Näiden toimien osalta viittauksia päätöksen N:o 1672/2006/EY 13 artiklassa, päätöksen 2007/252/EY 10 artiklassa ja päätöksen N:o 779/2007/EY 10 artiklassa säädettyihin komiteoihin pidetään viittauksina tämän asetuksen 10 artiklan 1 kohdassa säädettyyn komiteaan.

16 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 17 päivänä joulukuuta 2013.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. LINKEVIČIUS

LIITE

VAROJEN JAKAMINEN

Ohjelman rahoituspuitteiden sisällä määrät kohdennetaan 4 artiklan 1 kohdassa säädetyille erityistavoiteryhmille seuraavasti:

Erityistavoiteryhmät	Osuus rahoituspuitteista (prosentteina)
Ryhmä 1	57 %
— edistää sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjintäkiellon periaatteen tehokasta toteuttamista sekä kunnioittaa syrjintäkiellon periaatetta, joka koskee perusoikeuskirjan 21 artiklassa lueteltujen perusteiden nojalla tapahtuvaa syrjintää;	
— ehkäistä ja torjua rasismia, muukalaisvihaa, homofobiaa ja muita suvaitsemattomuuden muotoja;	
— edistää ja suojella vammaisten henkilöiden oikeuksia;	
— edistää naisten ja miesten tasa-arvoa ja edistää sen valtavirtaistamista;	
Ryhmä 2	43 %
— ehkäistä ja torjua kaikenlaista väkivaltaa, joka kohdistuu lapsiin, nuoriin ja naisiin, sekä väkivaltaa, joka kohdistuu muihin riskiryhmiin, erityisesti lähipiirissään väkivallalle altistuviin riskiryhmiin, ja suojella tällaisen väkivallan uhreja;	
— edistää ja suojella lapsen oikeuksia;	
— edistää yksityiselämän ja henkilötietojen mahdollisimman korkeatasoisen suojan varmistamista;	
— edistää ja parantaa unionin kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien käyttöä;	
— auttaa yksilöitä käyttämään unionin oikeuteen perustuvia oikeuksiaan kuluttajina tai yrittäjinä sisämarkkinoilla, kuluttajaohjelmasta rahoitetut hankkeet huomioon ottaen.	